

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

Föredragande:
Antonia Wopenka

DOM
2012-06-29
Meddelad i
Växjö

Mål nr
1605-12

SÖKANDE

Svensk Storköksservice AB, 556672-3804
Kellgrensgatan 7
112 51 Stockholm

Ombud: Göran Johansson
Företagsjuristen AB
Åkerssjövägen 10
461 53 Trollhättan

MOTPART

Karlshamns kommun
374 81 Karlshamn

Ombud: Anette Karlsson
Karlshamns kommun, Kommunledningsförvaltningen
Rådhuset
374 81 Karlshamn

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

KONKURRENSVERKET	
2012-06-29	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Svensk Storköksservice AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 51613

Postadress
Box 42
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-56 02 00
E-post: fva@dom.se

Telefax
0470-255 02

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Karlshamns kommun, Sölvesborgs kommun, Sölvesborgshem AB, Olofströms kommun och Ronneby kommun (myndigheterna) har gemensamt genomfört en upphandling avseende service och reparation av köksutrustning. Genom tilldelningsbeslut den 18 april 2009 antogs LR-Installation AB.

Svensk Storköksservice AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas då deras anbud felaktigt har diskvalificerats. Bolaget anför bl.a. följande. Myndigheterna har brutit mot principerna om icke-diskriminering och objektivitet vid referenstagningen. I praktiken har man helt fritt kunnat välja leverantör vilket inte är tillåtet. Tilldelningskriterier får inte i praktiken ge den upphandlande myndigheten en obegränsad valfrihet. Bolaget har ingett två referenser men den ena har myndigheterna på eget bevåg ersatt med en referens från sig själva. Referenserna har inte viktats. Den kritik som framförs mot bolaget stämmer inte. Dessutom har bristerna åtgärdats vilket medför att bolaget inte kan uteslutas som leverantör. De har lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Om bolagets dotterbolag hade lämnat anbud hade de tilldelats upphandlingen eftersom de inte har referenser från myndigheterna. Myndigheterna har fört in information i beslutsunderlaget utan att kommunicera det med motparten.

Myndigheterna bestrider kravet på att upphandlingen ska rättas eftersom de inte anser sig ha frångått förfrågningsunderlaget, inte ha tagit ovidkommande hänsyn eller i övrigt brutit mot LOU. De yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att de får slutföra upphandlingen och teckna avtal med LR-Installation AB. Myndigheterna har anført att de dagligen tillagar mat åt flera tusen personer och att det därför är av yttersta vikt att köksutrustningen fungerar och inte blir stillastående för att inte leverantören av service uppfyller alla krav. Bolaget har brutit i ovanstående.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt den i målet aktuella punkten i förfrågningsunderlaget 4.4 krävs att utförandet av arbete ska vara godkänt av minst två lämnade referenter. Med godkänt menas att arbeten utförts enligt kontraktsvillkor och att inga större anmärkningar förekommer. För de anbudsgivare som anbudsgivaren själv har erfarenhet av kommer beställaren att vara referensperson motsvarande ett referensbolag.

Prövningen under kvalificeringsfasen syftar till att säkerställa leverantörens förmåga att leverera det som ska upphandlas enligt förfrågningsunderlaget. Av praxis framgår att en upphandlande myndighet kan och får använda egen referenstagning så länge detta framgår av förfrågningsunderlaget och sker på ett objektivt sätt så att de grundläggande principerna bakom lagstiftningen inte träds för när (se bl.a. Kammarrätten i Göteborgs dom den 1 juni 2009 i mål nr 788-09). De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande.

Av förfrågningsunderlaget framgår att myndigheterna kan komma att använda egna referenser vid utvärderingen av anbudena. Med hänsyn till kravets utformning – dvs. i grunden ett öppet krav om minst två referenser – kan inskränkningen att en referens får bytas ut mot en egen referens inte anses begränsande eller på annat sätt bryta mot de grundläggande principerna.

Det ligger öppet i kravets natur som det är utformat att innehållet i den utbytt referensen kan vara positivt eller negativt. Myndigheterna har vid referenstagningen lyft fram att bolaget har utfört reparationer över 3 000 kr

utan godkännande av beställare, inte hållit inställetider, inte åtgärdat reparationer inom avtalad tid, haft lång leveranstid på reservdelar och att bolagets reparatörer har uppfattats som okunniga. Bolaget uppfyller därmed inte kraven på att arbeten ska ha utförts enligt kontraktsvillkor och att inga större anmärkningar förekommer och utförandet av arbetet anses därmed inte vara godkänt av lämnade referenter. Bolaget har inte visat att det vid referenstagningen skulle ha tagits ovidkommande hänsyn. Att myndigheterna har uteslutit bolagets anbud strider därför inte mot LOU.

Det finns ingen skyldighet i LOU att kommunicera ny information i beslutsunderlaget med anbudsgivaren.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att de omständigheter som bolaget åberopat inte medför att myndigheterna kan anses ha brutit mot de grundläggande principerna i LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag. Ansökan om överprövning ska därför avlös.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 D/LOU)

Göran Lundahl

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1D LOU